

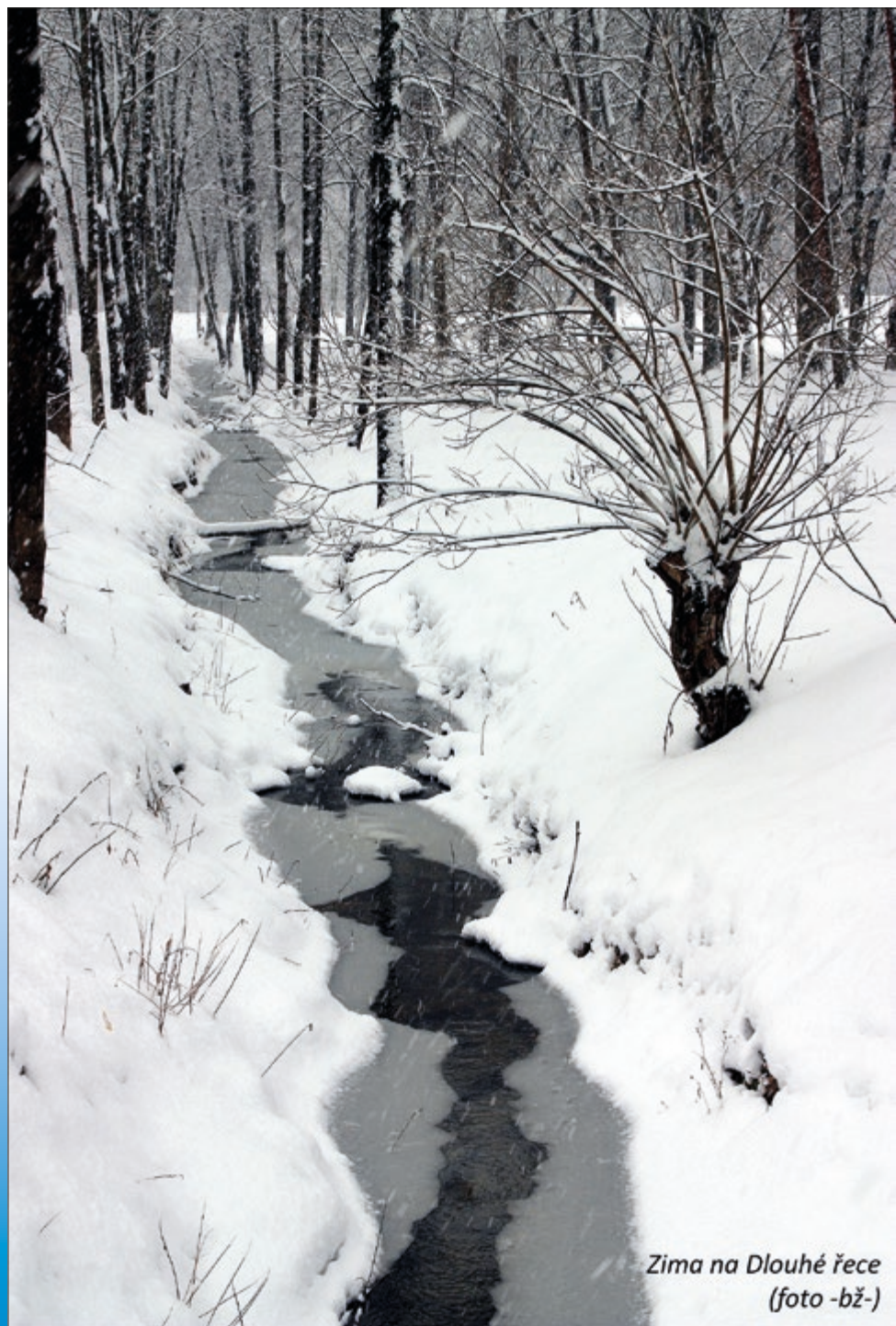
BUCHLOVSKÝ ZPRAVODAJ

ČÍSLO 1 • ROČNÍK XXII.

LEDEN 2016

foto Bořek Žižlavský

*Zima na Dlouhé řece
(foto -bž-)*

Vážení spoluobčané, dovolte mi, abych Vás pozdravil na začátku nového roku 2016.

Rok 2015 byl prvním rokem nového volebního období 2015–2018. Dokončili jsme dva rozpracované projekty realizované s podporou Státního fondu životního prostředí ČR. Jednalo se o projekt „Revitalizace zeleně“ nákladem 1.581 tis. Kč a „Zahrada pro nás, my pro zahradu“ v mateřské škole ve výši 642 tis. Kč. Úspěšně jsme pokračovali v rekonstrukci hřbitova vydlážděním dvou hlavních přístupových chodníků žulovými kostkami, instalací nového úsporného veřejného osvětlení a položením rozvodů vody. Tato stavba stála městys v minulém roce 1.449 tis. Kč a byla financována z vlastních rozpočtových zdrojů. Rekonstrukce ulice Arnošta Hrabala byla zahájena o měsíc později z důvodu požadavku Slováckých vodáren a kanalizací na provedení opravy části kanalizace v jejich vlastnictví. Stavba bude ukončena v letošním roce pokládkou asfaltobetonových povrchů. Doposud bylo uhrazeno firmě za skutečně provedené práce 1.206 tis. Kč. Největší investiční akcí roku 2015 se nakonec stala výstavba „Hřiště s umělým povrchem“, která byla dodatečně zařazena do rozpočtu v měsíci červnu 2015. Dílo se podařilo dokončit ještě v minulém roce a v měsíci prosinci zahájit zkušební provoz. Celkové náklady na stavbu hřiště, zpevněných a parkovacích ploch jsou 3.420 tis. Kč. V měsíci říjnu zahájil Zlínský kraj výstavbu Zdravotnické záchranné služby – výjezdové základny Buchlovice nákladem cca 12 milionů korun. Termín dokončení stavby je stanoven ve smlouvě o dílo na březen 2016 s tím, že provoz bude zahájen v červnu. Základna bude mít nepřetržitý provoz a zabezpečí zkrácení dojezdové vzdálenosti pro první pomoc nejen pro Buchlovice, ale i pro dalších více než 10 tisíc obyvatel regionu.

Rozpočet městyse Buchlovice pro rok 2016 bude schvalován zastupitelstvem v první dekádě měsíce února. Rada městyse v rámci přípravy investičních akcí předloží ke schválení „Stezku Buchlovice – Křížné cesty“, která zahrnuje vybudování stezky pro pěší a cyklisty, dešťovou kanalizaci a veřejné osvětlení s předpokládanými náklady cca 8 milionů korun. Rekonstrukci ulice Váhovy rada doporučí zastupitelstvu zařadit na rok 2017 z důvodu dohody s firmou E.ON na provedení kabelizace rozvodů NN v celé ulici současně s opravou komunikace. Firma musí v letošním roce zpracovat kompletní projektovou dokumentaci, dohodnout trasu kabelizace s vlastníky pozemků a provést výběrové řízení na dodavatele stavby.

Do rozpočtu letošního roku zařadíme i pokračování rekonstrukce hřbitova, která bude zahrnovat komplexní obnovu ploch hřbitovní zeleně. Revitalizovaná plocha dostane jednotný charakter se zastoupením stromového, keřového i bylinného patra s odkazem k historickým souvislostem. Na zpracování návrhu řešení se výrazně podílela spolu s projektantkou komise životního prostředí a zemědělství městyse. Rozpočtové náklady na realizaci činí 670 tis. Kč.

Po roce diskusí nad řešením problematiky výstavby víceúčelové haly jsme obdrželi závěrečné stanovisko od komise výstavby městyse, která se jednoznačně přiklání k výstavbě nové budovy prostoru bývalé „foroty“ u základní školy. Rada městyse tomuto stanovisku vyjádřila podporu a předloží zastupitelstvu ke schválení zahájení projekčních prací pro stavbu víceúčelové haly.

V letošním roce chceme vybudovat i nové dětské hřiště v prostoru za bývalou učitelskou bytovkou na základě zpracované projektové dokumentace.

Do rozpočtu zařadíme i dokončení opravy objektu hasičské zbrojnice, která bude spočívat ve vybudování přípojky plynu, plynoinstalaci (zrušení akumulčních kamen), opravě fasády, výměně žaluzií na věži a zateplení stropů.

Moje poděkování patří všem občanům, jež pracovali ve prospěch bohaté spolkové činnosti městyse, podnikatelům, kteří udrželi a rozšířili pracovní příležitosti v městečku, živnostníkům, zabezpečujícím kvalitu služeb.

Vážení spoluobčané, přeji Vám jménem svým, rady i zastupitelstva všechno nejlepší v novém roce 2016, hodně zdraví, štěstí a spokojenosti.

Ing. Jiří Černý
starosta městyse Buchlovce

Informace městyse Buchlovce

Výpis z usnesení Rady městyse Buchlovce

č. 20/2015 ze dne 4. 11. 2015

Rada městyse Buchlovce:

- neměla výhrady proti realizaci odvodnění sesuvu (projekt Stabilizace havarijního stavu sesuvu v lokalitě Smraďavka – Lázně Leopoldov) – objekt SO 03 s napojením do dešťové kanalizace na obecních pozemcích p.č. 2049/2, 2049/1, 2042/1 a 2042/3 Souhlasila s umístěním objektu na uvedených pozemcích. Odvodnění sesuvu po lesním pozemku p. č. 2568/1 doporučuje napojit do rybníku samostatným zaústěním bez využití stávajícího odvodňovacího žlabu Lesů ČR, který není dimenzovaný na další dávku dešťových vod nyní přirozeně vsakujících do pískovcového podloží. Pod místní komunikaci městys Buchlovce, jako její správce, požaduje odvodňovací potrubí vést protlakem.
Rada požadovala předložení hydrogeologického průzkumu a chybějícího stanoviska Ministerstva zdravotnictví (MZd) k navrženému záměru. Dle vyhlášky č. 319/2011 Sb., v ochranném pásmu I. stupně je mj. zakázáno – provádět terénní úpravy trvale narušující souvislý půdní pokryv, mimo případy, kdy zásahem – dle stanoviska MZd – nedojde k narušení využívání přírodního léčivého zdroje minerální vody. Dle § 37 lázeňského zákona č. 164/2001 Sb. - bez stanoviska MZd a vodoprávního úřadu – nelze v ochranném pásmu vydat územní rozhodnutí, územní souhlas, stavební povolení, souhlas s ohlášenou stavbou ani kolaudační souhlas k zamýšlenému záměru.
Rada je názoru, že neodborným zásahem hrozí reálné riziko ztráty přírodních léčivých zdrojů minerální vody. V případě kladného stanoviska MZd k projektu rada souhlasí s realizací záměru,
- starosta městyse informoval radu o návštěvě slovenské partnerské obce Soblahov a nastínil možné rozvojové iniciativy v přeshraniční spolupráci. V případě naskytnutí se vhodného dotačního programu musí být městys připraven s projektovou dokumentací a stavebním povolením.

Výpis z usnesení Rady městyse Buchlovice

č. 21/2015 ze dne 12. 11. 2015

Rada městyse Buchlovice:

- v souladu s ustanovením § 102, odst. 2, písm. m) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích schválila Smlouvu o nájmu nemovité věci – části pozemku s Národním památkovým ústavem, Praha na pronájem části obecních pozemků p.č. 3342/2, 3359/2 a 3357/7 v k. ú. Buchlovice o celkové výměře 1.000 m² na dobu určitou do 31. 12. 2016,
- neschválila nabídku firmy ACCON managers&partners, s.r.o. Praha ke spolupráci ve věci vyřízení dotace ze státního fondu dopravní infrastruktury na výstavbu cyklostezky,
- souhlasila se zveřejněním záměru pronajít pozemek p. č. 42 (zahrada o výměře 363 m²) v k. ú. Buchlovice,
- byla seznámena s návrhem smlouvy na koupi pozemků 232/51, 3235/63, 3235/65 a 3246/430 v k. ú. Buchlovice. Smlouva odpovídá usnesení zastupitelstva č. 65/05/2015 ZM ze dne 15. 9. 2015, proto bez výhrad souhlasí s jejím podepsáním.

Výpis z usnesení Rady městyse Buchlovice

č. 22/2015 ze dne 30. 11. 2015

Rada městyse Buchlovice:

- dle § 102 odst. 2 písm. b) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, schválila výroční zprávu ZŠ a MŠ Buchlovice o činnosti za školní rok 2014/2015 včetně rozvahy – bilance, přílohy p.o. a výkaz zisků a ztrát,

Poděkování za dotace

Děkujeme Zlínskému kraji za poskytnutí neinvestičních finančních dotací v roce 2015 ve výši 120 000 Kč, 13 000 Kč a 8 000 Kč, celkem tedy 141 000 Kč, poskytnutých jednotce Sboru dobrovolných hasičů Buchlovice (SDH) prostřednictvím městyse Buchlovice, zřizovatele jednotky. Z dotací byly hrazeny zásahové oděvy, zásahová obuv a oprava zásahového vozidla. Další část dotace posloužila na úhradu školení a pohotovostí členů jednotky SDH.

Městys Buchlovice

- v souladu s usnesením § 102 odst. 2 písm. m) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, schválila smlouvu č. 4/2015 o nájmu prostor sloužícího podnikání a úhradě služeb spojených s jejich užíváním uzavřenou mezi městysem Buchlovice a Místní akční skupinou Mikroregionu Buchlov s účinností od 1. 12. 2015 na dobu neurčitou,
- v souladu s usnesením § 102 odst. 2 písm. m) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, schválila smlouvu č. 5/2015 o nájmu prostor sloužícího podnikání a úhradě služeb spojených s jejich užíváním uzavřenou mezi městysem Buchlovice a Mikroregionem Buchlov s účinností od 1. 12. 2015 na dobu neurčitou,
- v souladu se zákonem č. 250/2000 Sb. ve znění zákona č. 477/2008 Sb. souhlasila s přijetím účelového daru pro příspěvkovou organizaci ZŠ a MŠ Buchlovice ve výši 12.000 Kč od nadace Synot, Uherské Hradiště,
- souhlasila se zveřejněním záměru změny nájemníka části obecných pozemků p.č. 3080/4 a 3080/5 o výměře 17 m² pod plechovou garáží č. 6 v k. ú. Buchlovice,
- schválila smlouvu o podmínkách a právu provést stavbu č. 264/22/15 „Stezka Buchlovice – Křížné cesty“ mezi Zlínským krajem a městysem Buchlovice,
- se seznámila se zápisem jednání komise životního prostředí a zemědělství ze dne 24. 11. 2015, kde se zabývala zejména množícemi se požadavky na kácení zeleně na obecních pozemcích. Rada vzala zápis komise na vědomí a přiklonila se k povolování kácení dřevin na obecních pozemcích pouze v řádně odůvodněných škodících nebo ohrožujících případech,
- se seznámila s žádostí občanů z ulice Na Lhotce o pomoc ve věci častého rušení nočního klidu při provozu zahrádkářského domu na Lhotce. Rada uznala výtky stěžovatelů na rušení nočního klidu v rozporu s obecně závaznou vyhláškou, proto pozvala na své další zasedání předsedu Českého zahrádkářského svazu ZO Buchlovice, majitele a provozovatele zahrádkářského domu,
- schválila finanční příspěvek na vánoční dárky pro 21 osob ve výši 6.300 Kč. Dárky budou pořízeny pro 14 obyvatel Domova pro seniory v Buchlovicích, pro 5 opatrovanců městyse Buchlovice, pro 1 obyvatele ÚSP pro mládež Velehrad a pro 1 obyvatele ÚSP pro mládež Kyjov,
- byla informována ing. Miroslavem Smatanou o výzvě odboru vnitřní správy Úřadu městyse Buchlovice všem subjektům, které v roce 2015 obdržely dotaci z rozpočtu městyse Buchlovice, a jejich povinnost do 15. 12. 2015 doložit vyúčtování dotace. Po 15. 12. 2015 budou nevyúčtované dotace požadovány vrátit jako pohledávku městyse Buchlovice. V termínu od 1. 12. 2015 do 31. 1. 2016 bude zveřejněna výzva zájemcům o podání žádosti na dotace z rozpočtu městyse pro rok 2016. Rada vzala tyto informace na vědomí,
- schválila plán inventur pro rok 2015 a složení inventarizačních komisí pro provedení inventarizace majetku městyse Buchlovice ke dni 31. 12. 2015,
- starosta městyse informoval radu o ukončení odstranění reklamovaných nedostatků ve výsadbě zeleně v Buchlovicích společností OK Garden, Praha, čímž je akce Revitalizace zeleně v Buchlovicích ukončena. Rada vzala informaci na vědomí,
- schválila smlouvu o dílo č. 11/2015 s firmou Soukup Miloš s.r.o., Zbýšov ze dne 19. 11. 2015 na pokládku asfaltobetonu v prostorách sportovního areálu v Buchlovicích,
- pro realizaci stavebního záměru „Cyklostezka Buchlovice“ schválila nabídku společnosti Investa UH s.r.o. na zpracování žádosti o dotaci na SFDI prostřednictvím společnosti Czech-service s.r.o. a zadání veřejné zakázky společností Investa UH s.r.o. Uherské Hradiště,
- schválila uzavření smlouvy o poskytnutí účelové neinvestiční dotace z rozpočtu Zlínského kraje ve výši 8.000 Kč za podmínky schválení poskytnutí dotace Zastupitelstvem Zlínského kraje na zasedání dne 16. 12. 2015.

V měsících listopadu a prosinci loňského roku proběhla výměna a vymazání maltou chybějících a rozbitých tašek a korytek na kapli sv. Alžběty u hřbitova. Těto téměř horolezecké, náročné a zdlouhavé práce se ujali pánové Badin a Tomešek z Buchlovic. (foto Pavel Ondrůšek)

Informace místní knihovny

Nové knihy

Naučná literatura

K. Pacner: Géniové XX. století
K. Tučková: Fabrika
I. Kastnerová: Luboš Hruška a zahrada jeho duše
L. Štrougal: Ještě pár odpovědí
T. Šebek: Mise Afghánistán
J. Wasserman: Templáři a asasínové
L. Šimánek: Cesty za dobrodružstvím
J. Clarkson: Dábelská jízda
J. Zelenka: Nečekaný lék
Kol.: Pokojová kočka
Kol.: Potkan
Kol.: Fretka
Kol.: Zlínský kraj 2000 – 2015, almanach

Krásná literatura

F. Niedl: Čekání na nekonečno
M. Urban: Urbo Kune
H. Whitton: Kateřina Lucemburská
J. Cimický: Noční pacient
J. Březina: Promlčení
J. Nesbo: Syn
E. A. Sund: Pýthiiny rady
(závěr trilogie Vraní dívka)
D. Lagercrantz: Dívka v pavoučí síti
(Milénium 04)
J. Patterson: Osudná třináctka
J. Patterson, M. Paetrová: Zpovědi podezřelé
L. Jackson: Strach zemřít
M. H. Clarková: Syndrom Anastasia
D. Westhoff: Moje matka Françoise Saganová
D. Preston, L. Child: Poklad
W. Smith: Řeka bohů – Bůh pouště
S. Shah: Myšky v kuchyni
B. Šťastná: Jak jsem sebrala odvahu
E. Urbaníková: Ztracené

L. Moriarty: Sedmilhářky
N. Roberts: Kolotoč přání
J. D. Robb: Fantazii se meze nekladou
S. Brown: Nízký tlak
D. Steel: Pegas
J. Deveraux: Horský samet
I. Lorentzová: Zlatý břeh

Nejen pro maturanty

D. Diderot: Jeptiška
L. Fuks: Pan Theodor Mundstock

Naučná literatura pro děti a mládež

J. Žáček: Encyklopedie pro děti 21. století
J. Dušek, J. Pišala: Atlas vesmíru pro děti

Krásná literatura pro děti a mládež

L. Lanczová: Všechno bude fajn
L. Lanczová: Potíživka
L. Lanczová: Náhradní princ
L. Lanczová: Mokrá náruč léta
L. Lanczová: Letní něžnosti
L. Lanczová: Pár minut lásky
J. Patterson: První láska
H. Webbová: Emily Pírková a začarované dveře
J. Verne, O. Neff: Dvacet tisíc mil pod mořem
M. Macourek: Mach a Šebestová na cestách
I. Březinová: Chobotem sem, chobotem tam
(První čtení)
S. Banks: Z lásky k bublinám (Spongebob v kalhotách)
K. Chipponeri: Velké vítězství (Spongebob v kalhotách)
M. Kratochvíl: Kouzelný rok v Kouzelné školce
W. Metzger: Bagry, traktory a popelářské vozy
M. Stacho: Mašinky (leporelo)

Knihovnice

Čas adventu v mateřské škole

*Ke štěstí nestačí jmelí si zavěsit,
i když je zlacené na zlaté niti,
i když tu típytivost daly mu ruce.
Ke štěstí, stačí jen nastavit dlaň
a na něj dát své srdce...*

Vánoce, nejkrásnější svátky v roce. Těší se na ně nejen dospělí, ale zejména děti. Jsou to svátky plné očekávání a splněných přání.

Také v mateřské škole prožíváme toto období velmi intenzivně a vnímavě.

Již ve středu 3. prosince děti navštívily v Uh. Hradišti představení biblického příběhu „Kamarádi v Betlémě“. Formou povídání a zpěvu písniček byl malým divákům odvyprávěn příběh narození Ježíška.

V pátek 4. prosince přišly některé děti do MŠ s velkými obavami. Zavítal mezi nás Mikuláš s celou čertovskou a andělskou družinou, v podání deváťáků ze základní školy. A nutno podotknout, že někteří čerti byli opravdu strašidelní. Mikuláš předčítal ze zlaté knihy nejen roční hříchy dětí, ale hlavně chválil. Objevily se i nějaké slzičky, ale všechny děti čertovskou návštěvu ustály. Mikuláš byl spokojen, děti byly odměněny a čertům nezbyvalo nic jiného, než odejít z mateřské školy s prázdnou.

A co by byly Vánoce bez stromečku! Tento rok jsme si nazdobili stromeček trochu netradiční. Ozdobený perníčky, kolečky sušených citronů, pomerančů a také malými jablíčky. A to už byla v mateřské škole ta pravá vánoční atmosféra. Ve třídách se chystalo a peklo vánoční cukroví, děti tvořily ty nejkrásnější přáníčka pro rodiče.

V době adventu mají k sobě lidé blíží, jsou k sobě více ohleduplní, pomáhají si. Děti z mateřské školy pomáhají celý rok sběrem víček od PET lahví handicapované holčičce. Naše děti malovaly obrázky a připojily se do výtvarné soutěže „Vodní svět očima dětí“, která má prodejem dětských výtvarných prací pomoci nemocnému chlapci v jeho léčbě. Malou kapičkou jsme přispěli i my nejen výtvarnými pracemi, ale též zakoupením obrázku do mateřské školy.

Nastal 17. prosinec. Den úplně obyčejný, ale pro nás v mateřské škole to byl den D. Dopoledne nás navštívil Ježíšek a přinesl dětem spoustu nových krásných hraček. Odpoledne za námi přišli rodiče a prarodiče a na společném „Vánočním posezení“ jsme si nejen zaspívali koledy, ale také společně tvořili. Nikdo neodcházel z mateřské školy bez dárečku. Ať už to bylo přáníčko nebo společně vyrobený andělek. Překvapením pro rodiče byla i malá ochutnávka několika druhů pomazánek, které mívají děti na svačinku, a které pro nás připravily paní kuchařky.

V předvánoční době jsme nezapomněli ani na naše seniory v Domově pro seniory, kam pravidelně chodí děti koledovat a popřát do nového roku.

A tak i my, kolektiv mateřské školy, přejeme všem, kdo budou číst tyto řádky, krásné prožití vánočních svátků. V novém roce 2016 hodně zdraví, štěstí a spokojenosti.

Děti z naší mateřské školy navštívily v předvánočním čase Úřad městyse Buchlovice. Se svými vyučujícími tu předvedly svůj milý vánoční program. (foto -bž-)

Mikulášská družina ze základní školy navštívila úřad městyse

Foto -bž-

Návštěva našich spoluobčanů v domově pro seniory

Jako každoročně před Vánocemi navštívili představitelé městyse Buchlovice se členy sociální a zdravotní komise naše spoluobčany žijící v Domově pro seniory Buchlovice. Buchlovičtí obyvatelé domova se seznámili s děním v Buchlovicích za letošní rok a s plány městyse na rok 2016. Po besedě obdrželi pozornost v podobě vánočních balíčků a návštěvu završilo srdečné přání všeho dobrého o Vánocích a v nadcházejícím novém roce. (foto -bž-)

Vás zvou na benefiční odpoledne

Účinkují:

**F-Dur Jazzband
Viva La Musica
Buchlovská schola
Hradištánek
Mužský pěvecký sbor Kněžpole**

13. 2. 2016

**od 14.00 do 18.00 hodin
Kongresové centrum -
Kovosteel, Staré Město**

**Bohatý doprovodný program:
Módní přehlídka firmy Canis, ochutnávka vína,
ukázka aranžování květin**

Vstupné dobrovolné

www.zenavtisni.cz

Výstava nabízí pamětihodnosti našeho kraje

V podvečer 27. listopadu se uskutečnila v Muzeu Podhradí Buchlovice poslední vernisáž výstavy roku 2015, nazvané Prsty Boží v krajině. Její autor ing. Miloslav Hrdý ji zasvětil drobným kulturním památkám nejenom našeho regionu. V samotném úvodu oficiální části bohatého programu se vyznal autor expozice ke svému vztahu k těmto pamětihodnostem slovy: „Malebnost našeho kraje dotváří řada drobných kulturních památek, často dodnes neeviodovaných, které, i když mnohým lidem nic dnes neříkají, přesto je musíme ochraňovat. Jsou totiž naším společným bohatstvím a chloubou. Zaslouhují si trvalou úctu nejen proto, že žijí po staletí, ale hlavně pak, že sem patří – jako naši rodiče a prarodiče, jako my. Bez lidského nadšení a nasazení by mnohé drobné sakrální objekty chátraly dál. Tato výstava je proto rovněž vyslovením díky všem, kdo přispívají

k jejich obnově, ať už z důvodů duchovních, krajinnotvorných nebo estetických.“

Poté následovalo vyznání božím mukám a křížům buchlovického faráře P. Rudolfa Chmelaře a informace o těchto památkách na Buchlovicku místostarostou Božkem Žižlavským, který zároveň pohovořil i o opravách a výměnách křížů, poklon a obrázků v oblasti Chřibů, které na své náklady provádějí členové Expedice Chřiby.

Vernisáž výstavy obohatily písničky Václava Horáka a sboru Kosteláků, Miroslav Srostlík Moravský s kytarou a Buchlovjanka Magdalena Krchňavá s houslemi. Výstava v Muzeu Podhradí, plná fotografií a dalších zajímavostí o drobných památkách, potrvá do měsíce dubna 2016.

Foto Oldřich Stránský

Mikulášskou nadílku obohatila čertovská pohádka

Stalo se zvykem, že Divadelní spolek J. K. Tyla Buchlovice téměř každoročně přichází s nově nastudovanou divadelní hrou. Stejně tomu bylo i v letošním roce. Tentokrát si pro své diváky připravil čertovskou pohádku pro děti i dospělé se zpěvy – Jak se peklo zadlužilo – podle scénáře M. Koloděje, v úpravě a režii Rostislava Joška.

Členové divadelního souboru, který působil v Buchlovicích pod názvem Bozděch už počátkem 20. století, se po několika vystoupeních na Buchlově, v buchlovickém zámeckém amfiteátru a na dalších místech představili s letošní pohádkou i v sále restaurace U Páva v Buchlovicích, a to v neděli 6. prosince 2015 v rámci tradičního Rozsvěcování vánočního stromu. Sál plný diváků několikrát nadšeně zatleskal buchlovickému souboru, mezi jehož členy jsme mohli vidět i nové mladé tváře.

Necháme se překvapit, co nového nám přinesou pro potěchu a jako kulturní zážitek buchlovíčtí divadelní ochotníci v roce 2016. Myslím, že se máme opět na co těšit.

Text a foto Bořek Žižlavský

Ochoťníci v čertovském hávu

Po dvouleté odmlce kvůli režisérským komplikacím se náš ochotnický divadelní spolek J. K. Tyla objevil s novým divadelním kusem. Je jím pohádka pro děti i dospělé „**Jak se peklo zadlužilo a co z toho všeho bylo**“. Režisérského postu se ujal náš kolega herec a kastelán hradu Buchlova Rostislav Jošek. Záhy jsme zjistili, že to byl velmi dobrý tah. Nový režisér oslovil výtvarníka Ivana Křemečka, aby vytvořil scénu. Podle jeho skvělých návrhů potom s bratrem Radkem vyráběli kulisy a rekvizity. My jsme pak na zkouškách žasli nad Luciperovým trůnem, televizorem s dvěma obrazovkami, pekelným kotlem a úžasnými parukami.

Nádherné kostýmy (pro některá představení až moc hřejivé) nám ušila Libuše Mikulová. Oponu vyrobil osvědčený Antonín Zelinka. V pekelné pohádce čerti málem zapomenou na Luciperovy narozeniny. Přípravy naruší svou stížností Anděla Nebeská, které pořad

někdo říká, že jim ji byl čert dlužen. Anděla si přijde do pekla pro vysvětlení a odškodnění. Luciper nechá přinést kouzelný pekelný kabát, v jehož kapsách jsou zlatáky. Kabát však zklame a peníze dojdou. Peklo je na mizině. Jak to dopadlo již mnoho našich spoluobčanů ví, jelikož premiéra byla 27. 6. 2015 na hradě Buchlově a proběhlo i několik repríz v okolí Buchlovic.

V pekelných rolích se objevují Luciper Arnošt Strýček, vrátný Jirka Kutálek, rádce Jiří Vycudilík, v roli Andělky Šarlota Daňhelová, čerti šmachlovníci Drahomíra Omelková a František Zapletal, čerti kotelníci Lenka Zámečnicková, Luboš Černoch a Rosta Jošek, čert kuchařka Marie Slezáková a čert cizinka Barbora Zapletalová, která roli převzala po Ivě Horákové. Jelikož se v pohádce tančí a zpívá, tak nám v dětských rolích vypomáhají čerti dorostenky Ema Bečáková, Pavlína Šedová a Kristýna Hubáčková. Zvukařský pult ovládá Pavel Mitáš. Velmi nás těší, že se pohádka líbí a má úspěch.

Kdo ještě neměl štěstí pohádku vidět, bude mít možnost v první půlce tohoto roku. Budeme hrát v Boršicích, Ořechově, Kostelanech a jinde.

Všichni jste srdečně zváni.

Rozsvěcování vánočního stromu

Vánoční strom na buchlovickém náměstí se letos rozzářil v neděli 6. prosince za pomoci Mikuláše a jeho družiny, paní ředitelky Základní školy a mateřské školy Buchlovice Miroslavy Klímové, pana místostarosty Bořka Žižlavského a v neposlední řadě pana faráře Rudolfa Chmelaře. Paní ředitelky proto, že rozsvícení stromu předcházela nejen veselá pohádka našich buchlovických „divadelníků“, která všechny diváky velmi příjemně naladila, ale taky předvánoční jarmark, kde své výrobky prodávali především žáci naší základní školy. K nim Komise pro kulturu, sport a cestovní ruch připojila stánek s košem slivovice za dobrovolný příspěvek. Za vybrané peníze pak nakoupila ovoce, džusy a další zdravé věci, patřící k Vánocům. 23. prosince to všechno společně se sladkostmi, o které se chtěly podělit některé hodné děti, odvezli její zástupci do azylového domu do Věsek maminkám a dětem v tíživé životní situaci. Další ze stánků přetékal krásnými, ručně šitými hračkami, jež pochází z dílny dam Kupcových. Ty své dílo věnovaly na získání co největší finanční částky pro naši malou těžce nemocnou spoluobčanku Lucinku Skládalovu na její další léčbu. O tom, že jsou mezi námi dobří lidé, svědčí konečně výše vybraných peněz u obou těchto dobročinných akcí. Pro Lucinku se vybralo 7 319 Kč a pro maminky a děti z azylového domu 3 198 Kč.

O příjemnou atmosféru na buchlovickém náměstí se starali účinkující v rámci doprovodného kulturního programu. Ihned po zahájení jarmarku paní ředitelkou ZŠ a MŠ Buchlovice zazpíval Ženský sbor FS Buchlovice a po něm vystoupila s dvěma písněmi 8. třída ZŠ Buchlovice. Následovalo pásmo souboru Děcka z Buchlovic a první blok uzavřel Farní sbor. V druhé části se předvedly děti z mateřské školy, Buchlovská schola a Buchlovjánek.

S blížící se 17. hodinou stoupalo mezi dětmi napětí, neboť již netrpělivě očekávaly příchod Mikuláše. A svatý Mikuláš opravdu přišel i se svou početnou družinou čertů a andělů. Po rozsvícení stromu pak porozdával dětem za básničky či písničky balíčky se sladkostmi. Srdečná slova pana faráře pak zakončila oficiální program, a komu se ještě nechtělo domů, zůstal a postál s přáteli.

O knize z Velehradu

Před nedávnem jsem se zúčastnil závěrečné konference projektu Barokní Velehrad, která se uskutečnila na Velehradě. Úvod programového dne, s prohlídkou opravených prostor a projevy zástupců firem, úřadů a církve, se konal dopoledne v prostorách bývalého kláštera a v samotné velehradské bazilice.

Z vyvýšeného místa před oltářem se linulo kázání olomouckého arcibiskupa, zaznívající pro pár zúčastněných v lavicích, když jsem se vydával na prohlídku bočních kaplí zářících novotou. Nově zrestaurované fresky na centrální klenbě středního prostoru, lesknoucí se cenné barokní lavice po obou stranách před presbytářem. – Nádhera, radost pohledět a pochválit um dávných mistrů – sochařů, malířů, štukatérů, zedníků i pomocníků, ale i současných mistrů restaurátorů. Arcibiskupův hlas z reproduktorů dozněl, zaburácely varhany, které ve svých nízkých tónech doslova roztřepaly prostor svatostánku. Prošel jsem zpět boční lodí, abych nerušil pokračující bohoslužbu, a zabrousil

k místu, kde je možné zakoupit velehradské propagační materiály. Hned mně padly do oka pohlednice, které doposud nebyly v mé sbírce, a nějaké brožury. Vybral jsem si tu o věrozvěstech Cyrilu a Metoději. Přestože bych doma našel hned několik i více než stoletých knih pojednávajících o těchto osobnostech našich dějin, tato mě zaujala hned, jakmile jsem ji rozevřel. Usedl jsem do jedné z blízkých lavic a do nevelké knížečky se začel tak, že jsem ani nezpazoval, že mše už skončila a její protagonisté a nečetní posluchači se pomalu trousili z míst, kde doposud seděli.

Ta moudrá, zkušená, aktuální a živá slova publikace Svatí Cyril a Metoděj autora Petra Piňhy byla pro mě největším zážitkem celého dne, zastihujícím okolní lesk umělého i skutečného mramoru, pozlacených oltářů, baculatých andělů, obrazů všelijakých blahoslavených a svatých a obecně přebujelého baroka, a proto jsem se rozhodl, že se o některá z nich s vámi, čtenáři, podělím:

Pohled do opravené velehradské baziliky

„Písmo, abeceda, o němž jsme už řekli, že byla a zůstává otevřena žehnáním ve tvaru kříže, je zvláštní prostředek. Vždyť z těch několika málo znaků lze složit záznam nekonečného množství vět, výroků, básní, knih vědeckých i uměleckých, dopisů a právních listin, všeho, co chceme uchovat a co dohromady tvoří písemnictví, zapsaný poklad kultury,“ píše autor Piřha a pokračuje: „S vědomím toho měli bychom přemýšlet, jak upadá kultura knihy, jak málo čteme, jak děti málo a nerady čtou, protože je to ve srovnání s rychle plynoucími obrazy ve filmu a televizi tak pomalé a pracné. Jde o vážnou věc, protože nedostatek četby vede k poklesu pozornosti a hlavně přemýšlení. Říká-li sv. Cyril v Proglasu, že nahé jsou národy bez knih, chce upozornit, že bez nich jsou nekulturní, až dočista jako zvířecí. Není to dneska nakonec takové, že knihy sice máme, ale nemáme k nim žádný vztah, takže jsme opět jako nazí?“

Snad ještě méně utěšená je situace na poli kultury jazyka. Je třeba nejenom něco podotknout, ale bít na poplach, když se zaposloucháme do současné řeči naší mládeže. Jejich mluva odhaluje cyničnost, vulgárnost, ubohost myslí. To vše ukazuje její uzounký, chabý slovník. Neméně silně nebezpečí je skryto v tom, jak nepřesně se mluví a píše. Naše zákony jsou formulovány tak chatrně, že je lze chápat i opačně, než jejich tvůrci chtěli. Nejsem jazykový purista a vím dost o jazykovém vývoji i citlivosti jazyka na změny dané technickým pokrokem a společenskými změnami. Přesto se děším, s jakou lehkostí a bez zábran přijímáme nový způsob vyjadřování, který nejednou působí jako neurovnaná řeč zpola česká, zpola anglická...

Zapomíná se, že národní jazyk má i jiné funkce než je komunikační. Je vždy určitou formou názoru a myšlení. Naš první pohled na svět je dán v gramatických kategoriích a gramatika je jedním ze zákonů země. Právo hovořit do věcí veřejných měl kdysi jen ten, kdo ovládal tento zemský zákon. Vzpomeňme si, jak těžko jsme nesli, když v naší zemi rozhodovali lidé, kteří k nám mluvili tu s přízvukem německým, tu

Sochy věrozvěstů před oltářem

s přízvukem ruským. Pečujeme o svůj jazyk ne proto, že bychom se zhlédli v povrchním a omezeném vlastenčení, ale proto, že národní jazyk je spjat s národní identitou a dokonce i státní suverenitou. Národní samostatnost je dána vlastním samostatným názorem a je opřena o autoritu a sílu národní kultury... Mnoho dalo by se napsat o významu jazyka. Co jsem uvedl, snad stačí, abychom začali o svůj jazyk dbát a nepřítakali rezignovaně tomu, že už se tak dneska mluví všude – v divadlech, v rozhlasu, ve veřejných projevech politiků, ve školách... Sami mluvmе pořádně a žádejme to od druhých.

Písmo a knihy jsou prastarými sloupy vzdělanosti. To je další zanedbaný úkol. Předně proto, že vzdělání dnes považujeme za věc vědomostní a dovednostní. Vzdělání však potřebuje nezbytně také složku výchovnou. Ta je dnes v sázce a s ní i budoucnost nás všech. Výchova a vzdělávatelství jsou náročným úkolem, kterému se musíme začít věnovat všichni a každý...”

Připravil Bořek Žižlavský

Život na selské usedlosti v Buchlovicích

V polovině dvacátého století byla většina domů v Buchlovicích z kotovic – nepálených cihel. Ty menší, chudší byly z tzv. nabíjanice, která vznikala pechováním jílu do deskové formy. Krovky byly dřevěné, pokryté došky z režné slámy, a okénka byla s šesti tabulkami. Domek byl bíle nalíčen vápnem a v dolní části se nacházelo modré poddrovnání. Takové domky z kotovic, nabíjanice a s došky u nás stávaly s drobnými úpravami asi staletí. Po požáru velké části Buchlovic byly došky zaměňovány za tzv. šifry, čili břidlice. Dnes jsou střechy domů kryty většinou pálenými nebo betonovými taškami, nebo jsou rovné.

V původních domcích se nacházela pouze jedna obytná místnost. Nanejvýš ve dvoře byla někde přístavba pro stařečky, tzv. výminek. Ve světnici se jedlo, spalo, besedovalo, dralo perí, tkalo a odehrávaly se tu všechny další činnosti. Uvnitř stála pec, která sloužila k přípravě jídla. Pekl se v ní i chleba a spaly na ní děti. Při peci bývala lavka, na níž se zahřívaly

stařenky a skladovaly se tu ovčí kožichy. U oken stál stůl, u něj z jedné strany pak dlouhá lavice s několika židlemi. Blízko dvě lůžka s kanafasovými pruhovanými peřinami (zhlavcem a duchnou) a slamníkem – strožokem. Kousek odtud stál kosn, který sloužil jako prádelník. Na něm byly svaté obrázky a různé maličkosti přinesené z poutí. Nechyběl ani mísník – kredenc. Na stěně viselo několik dalších svatých obrázků a růženců. Za obrázky se zastrkávaly svěcené kočičky z Květné neděle.

Další oděvy byly uloženy v truhlách. Tak byl zařízen příbytek až do první světové války. Kolikrát se velká místnost rozdělila na dvě menší – na kuchyni a jizbu. Za první republiky začínala původní pec nahrazovat kamna (šporák, šporhelt). Zůstal tam jenom stůl, židle, lavka a kredenc a dvě až tři postele, na nichž se spalo po dvou. Dále sem byl přemístěn kosn a dvě skříně, které nahradily truhlice. Na zdi zůstaly svaté obrázky.

Většina buchlovických rodin se živila zemědělstvím, i když občas někdo z rodinných příslušníků provozoval řemeslo, nebo jezdil muž za prací mimo městečko. Pole pak obdělali další členové rodiny. V zimě z větších statků vozili sedláci s koňmi z lesa klády na nádraží do Starého Města. Menší rolníci, co neměli koňské potahy, chodili do lesa kácet stromy a zpracovávat dřevo na otop.

Před vznikem Jednotného zemědělského družstva bylo v Buchlovicích 86 koní a přes 600 krav. Větší sedláci vlastnili 3–4 krávy, menší hospodáři, jichž byla většina, měli krávy dvě. Rolníci vlastnili dvě kozy na mléko pro prasata, a ti nejmenší jenom 1–2 kozy. Na usedlostech se chovala dále 2–4 prasata, z nichž se dvě zabila a dvě prodala řezníkovi – jedno tučné (až 200 kg) a jedno tzv. šunkové (cca 100 kg). Někteří mívali i čtyři klece králíků, až dvacet slepic, 12 husí, 6 kačen a až 6 moráků. Někdo choval i holuby. Vše doplňoval pes a dvě až tři kočky.

V obytném domě byla vždy přes chodbu komora. Na dvorku chlév pro krávy a maštal pro koně, byli-li. Dále dva krmíky pro prasata a nějaký chlívek pro drůbež. Slepice spávaly ve chlévě na žebříčcích. Před chlévy se

nacházely násypy, ze kterých vedly dřevěné schody na půdu – hůru, kde bylo seno. Před násypy bylo hnojiště a u něj dřevěných záchod. Dvůr doplňovala kůlna – drvárna, kde se zpracovával otop a chystala potrava pro zvířata.

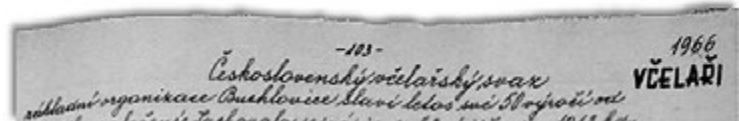
Za domem se táhla dlouhá zatravněná zahrada s oplocenou zahrádkou, kde se pěstovala zelenina a v celém humně pak rostly ovocné stromy. Ovoce se prodávalo a ze švestek – trnek se vařila povidla a páčila slivovice. V humně stál malý domeček – sušárna, v níž se v kotli vařila povidla a v peci sušily ovocné krajačky (jablka, hrušky a trnky). V humně byla také stodola – mlatevna, kde se skladovala sláma s vymláčeným obilím. Na mlatu se v předěších časech mlátilo obilí cepy. Cepy později nahradila mlátička poháněná žentourem taženým koňmi, později motorem. Zrno od plev se oddělovalo nejdříve tak, že se vše nabralo na lopatu a drželo proti foukajícímu větru. Ten odfoukal plevy a nechal zrno. Tuto práci nahradily ruční nebo motorové fukary. Cepem se posléze mlátila jen část rezného obilí, a to na slámu na obřísla.

**Text Zdenka Maršálková
Obrázky Ladislav Maršálek**

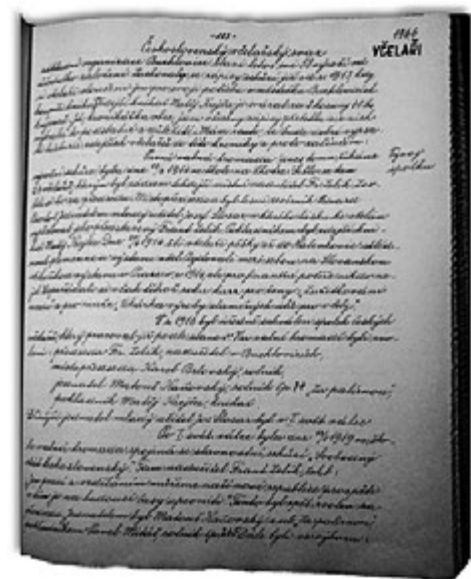

1916–2016 100 let úředně schváleného včelařského spolku

Není to tak dlouho, co mě jeden všímavý občan Buchlovic upozornil na 103. stránku buchlovické kroniky z roku 1966 věnované 50letému výročí místního včelařského spolku.

Proto dnes můžu na vědomí všem dát, že oficiálně úředně uznáný spolek včelařů působí v Buchlovicích již celé století. Letos, pokaždě na stránce buchlovského zpravodaje věnované včelařům, najdete drobnou připomínku, aby všichni naznali naše stoleté výročí v roce 2016. V duchu oslav se budou nést všechny akce pořádané místními včelaři. Z nich vyjímám především historicky první konání oblastního kola celostátní dětské soutěže „Zlatá včela“ na jaře právě u nás v Buchlovicích. Stoleté výročí bude znát i na včelařském zájezdu pro veřejnost v době končícího školního roku. Letošní

výstava včelařů po letních prázdninách bude rovněž viditelnější. A ke konci roku se můžete těšit na připravované přednášky se včelařskou tematikou. V neposlední řadě vyjde u této příležitosti i včelařský almanach buchlovických včelařů, který nabídne čtenářům zajímavé počtení a nahlédnutí do včelího i včelařova světa a získaných faktů z včelařského působení v Buchlovicích za posledních sto let.

Obsah almanachu není zdaleka úplný. Proto si vás, spoluobčané, dovoluji požádat o příspěvky, které by jeho obsah zpestřily. Jistě mnozí z vás naleznou v paměti nějaký zážitek, či vzpomínku spojenou se včelařem, či jeho zálibou. Najdete jistě i nějaké historické místní fotografie či obrázky. A nemusí být čistě včelařské. Najde se mezi vámi třeba i nějaký pamětník, který pamatuje např. místní zkrášlující spolek, úzce spolupracující s tím včelařským? Nebo vyhlášené kurzy pečení perníků, vzpomínáte? Pokud ano, podělte se o podrobnější vzpomínky s ostatními. A má-li někdo fantazii, uvítám i sympatickou smyšlenou včelařskou povídku, příběh či humoresku. Na všechny příspěvky je čas do pololetí roku 2016. Za všechny budu rád. Před 100 lety byli pověřeni péčí o místní včelaře nadučitel František Zelík, coby předseda, místopředsedou byl rolník Karel Brlovský, jednatelem rolník Matouš Kaňovský a o spolkovou kasu se staral knihař Matěj Krejča.

Dnes se včelaři můžou obrátit na předsedu Bohuslava Zámečnicka, místopředsedu Tomáše Dostalíka, jednatele Miroslava Smatanu a pokladníka Jaroslavu Valentovou. Komukoliv z nich svěřte své příspěvky do almanachu, bude s nimi pečlivě naloženo.

Pro příznivce elektronické komunikace, použijte email – zobuchlovice@vcelarstvi.cz.

Za buchlovické včelaře – **Miroslav Smatana**

V letošním roce si připomínáme 130. výročí narození buchlovického rodáka Arnošta Hrabala (4. 12. 1886–30. 12. 1969), významného grafika a kněze, procházejícího několika severomoravskými farami, aby nakonec zakotvil ve svém rodném městečku pod Buchlovem. Hrabalovu osobnost si několikrát připomeneme i v tomto ročníku Buchlovského zpravodaje. Dnes přicházíme s krásným světským Hrabalovým dřevorytem „Drvař“ pocházejícím z jeho nejvýznamnější tvorby z prostředí Jeseníků, z dvacátých let minulého století. (-bž-)

O vernisáži Prsty Boží v krajině ještě jednou

Krása má jméno Buchlovice, Kostelec, Expedice Chříby i prsty boží v krajině, pár slov, písniček, muziky i povídání na téma naší krajiny i božích muk – uvedl na svých www stránkách novinář Radek Bartoníček, který dále píše:

Původně to vypadalo, že v páteční v podvečer vyrazím jinde než do Buchlovic, chtěl jsem dát přednost setkání s bývalým velvyslancem ve Velké Británii Michaellem Žantovským, ale protože to

bylo v Uherském Hradišti zrušeno, zcela jasně vyhrály Buchlovice – a jsem tomu rád!

Pro toho, kdo se chce dozvědět něco zajímavého a chce mít hezký zážitek v duchu naladění na adventní období, toho poprosím, aby si klikl v přiložených souborech pod článkem na zvukové záznamy, na které jsem nahrál celou buchlovickou akci. Nevím, kolik vás bude, existuje samozřejmě tisíc atraktivnějších věcí, počínaje Karlem Gottem a konče třeba Stardance, ale jsem přesvědčený, že poslech těchto nahrávek vás potěší.

Buchlovice mají zámek, mají nádhernou zahradu, mají pěkné náměstí. Co to je ale oproti jejich Muzeu Podhradí s lidmi kolem tohoto muzea? Pro mě je právě toto místo srdcem Buchlovic, a když někam přijedu, hledám právě srdce toho kterého místa.

Na co jsou katedrály, největší památky a třeba zlaté paláce, pokud kolem nich nežijí lidé, kteří dávají všemu život? Tam, kde jsou takoví lidé, a může to být třeba někde v poušti a bez zlata, tam má smysl být. A stejné je to s našimi vesnicemi a městy na Slovácku. Mohou být sebelépe vyspravené, mohou mít dokonalý povrch na silnicích, ale stejně bude nejdůležitější, jak žijí lidé, co tam bydlí.

Muzeum v Buchlovicích je úžasné, od pohledu z venku, přes první kroky v něm, prohlídku přízemí, informační centrum až celé první patro. Tolik zajímavých věcí v této „budově“ je! Tolik informací! A ty telefony, co tam mají, staré i nejstarší, moje desetiletá dcera si prohlíží telefony staré sotva pár roků, takové ty, ve kterých jsme číslo vytáčeli pomocí prstu v ciferníku, a chce vědět, jak se s tím telefonovalo. Ukážu jí to a ona se směje a nechápe, jak jsme tím mohli telefonovat.

Čas tak utíká, doba se neuvěřitelně překotně mění a proto moc a moc potřebujeme například taková muzea, jako je to v Buchlovicích. Abychom se vraceli zpět, abychom si připomínali vše, co tady bylo a je, abychom mladším ukazovali, že každá doba měla svůj půvab a je v ní třeba hledat poučení pro budoucnost.

RB

Poděkování pořadatelům

Děkujeme paním a pánům Zdeňkovi Matějkovi, Martině Kropáčové, Mgr. Aleně Mikulíkové a dalším za uspořádání příjemného silvestrovského posezení v sále restaurace U páva.

Zúčastnění spoluobčané z Buchlovic

Buchlovjané ve světové válce

Letní ofenzíva v Haliči

Po dobytí Přemyšlu 3. června 1915 se spojenci rozhodli podpořit postup směrem na Lvov (něm. Lemberg) a začali s přípravami další ofenzívy. Německé velení proto přesunulo několik divizí, z části ze západní fronty ve Francii a z části ruské fronty na severu, a odeslalo je k 11. armádě. Pádem Přemyšlu došlo ke zkrácení frontové linie a 3. rakousko-uherská armáda tak mohla být rozpuštěna, její jednotky byly přeloženy částečně ke 2. a 4. armádě a zbytek odeslán na italské bojiště.

12. června zahájila chystanou ofenzívu mohutná 90minutová dělostřelecká příprava a německá 11. armáda prorazila ruskou frontu v celé šířce a zahájila postup na Lvov. Během 3 dnů zajala na 34.000 ruských vojáků. Levé křídlo této armády kryla 4. rakousko-uherská armáda, která dobyla ve dnech 12.–13. 6. Sieniawu a směřovala na Rawu Ruskou a vázala na sebe část ruských sil, na pravém křídle pak postupovala 2. rakousko-uherská armáda generála Boehm-Ermolliho. Jak tuto ofenzívu prožívali muži u 25. zeměbranců, jejichž 13. zeměbranecká divize patřila právě do svazku 2. armády, zachytil ve svých vzpomínkách svobodník **Josef Gottfried z Buchlovic**:

5. 6. začal boj u města Rukenic, který trval 6.–10. 6. jsme byli v nebezpečné situaci na feldvaše kdy jsme nemohli hlavy vystrčit a kde naši pár padlo

12. 6. Rus zase covl a mi jsme maširovali půl dne za nim odpoledne jsme jej dohnali kdež nas přivítala strašná palba z děl a kde nás hodně padlo. Pak jsme forkovali u dědiny Sanice kdež byl urputný boj, který ztval 2 dny. Pak Rus zase utekl.

17. 6. jsme jej zase zdohnali u města Grodku kdež nás zase přivítala palba z děl a kdež jsme byli ve švarmlinii v pěkném lesíku

18.6.–20. 6. velké boje při nichž Rus ustoupil ku Lvovu

21. 6. přišel zase nový maršbatalion a s ním noví známí z Buchlovic jako V. Novotný, V. Kučík, F. Kunců
22. 6. časné ráno boj u předměstí Lvova a pak vtrhnutí naše vítězné divize do města. Kdež jsme byli oby-
vatelstvem nadšeně uvítáni a všeličím obdarováni. Druhého dne jsme stáli špalír a sice náš regiment
neb dojel do města následník trůnu to bylo 24. června 1915.

Ofenzívy se účastnili i muži 3. kroměřížského, jehož 2 prapory se nacházely u 11. německé armády
a jeden u 1. armády. Mezi padlými a raněnými tohoto pluku bylo i několik hochů z Buchlovic.

SOCHA František (1891–1915) pomník padlých

Byl synem podsedníka Ludvíka Sochy z Buchlovic a jeho ženy Johany Hrabcové. Narodil se v říjnu 1891
na domě č. 220, ale později se s rodiči přestěhoval na dům č. 179 na Suchém řádku. Vyučil se pokrýva-
čem a pracoval jako pomocník. Do války narukoval k 6. kompanii (II. prapor) 3. pěšího pluku v Kromě-
říži. Podle vojenských záznamů zemřel dne 13. 6. 1915, podle jiného zdroje, zůstal po boji neznámý.
Bylo mu 24 let. (Fotografie chybí).

Zranění u stejného pluku byli: svobodník 6. kompanie **František KUČÍK (*1892)** a pěšáci **Melichar
JURČA (*1887)** od 16. kompanie, **Josef MAREK (*1883)** od 18. kompanie a **Antonín NOVÁK (*1893)**
od 17. kompanie. U pěšího pluku č. 54 to pak byl pěšák od 13. kompanie **Gottlieb VODÁK (*1892)**.

19. června měl zahynout **Johann ZERZÁŇ** od 5. kompanie domobraneckého pluku č. 1, jenž se
měl narodit v Buchlovicích roku 1879, toto jméno se však nenachází na pomníku padlých ani
v matrice narození v daný rok. Nejblíže roku narození odpovídá Jan Zerzán narozený na jaře 1880,
ale ten válku přežil. Vítány jsou jakékoliv nové informace.

Zásobování spojeneckých vojsk trpělo vážnými problémy, přesto se německo-rakouská armáda
stočila na sever a 23. června zaútočila z Haliče a z východního Pruska na hlavní ruské síly v Pol-
sku. Cílem se stal asi 320 km vzdálený Brest Litevský. Na nejdůležitějším směru stály 11. německá
a 4. rakouská armáda, ale jejich postup byl vykoupen těžkými střety, 25.–27. 6. u Tomaszowa,
1.–10. 7. u Krašniku a 30. 7. dobyli Lublin. Po skončení bojů na Visle začátkem července se začaly
do prostoru Lvova přemísťovat i jednotky 1. armády, k nimž patřily také 2 prapory brněnských
polních myslivců č.25. I přes zarputilý odpor Rusů, kteří nahradili dosavadní ztráty novými silami,
se podařilo na řece Bug vybudovat několik předmostí, z nichž nejdůležitější bylo v úseku Sokalu
(město asi 80 km severně od Lvova, dnes Ukrajina). Právě zde se koncem července rozpoutal tvrdý
boj, v němž 9. pěší divize ztratila během jednoho týdne 70% svého stavu. Boje se účastnila i 13.
zeměbranecká divize kde padl další našinec.

NOVOTNÝ Vítězslav (1896–1915) pomník padlých

Narodil na hostinci na náměstí Svobody v lednu 1896 v kovářském mistru Maxmiliánu Novot-
nému a jeho manželce Terezie rozené Strýčkové. Od roku 1900 rodina bydlela na domě č. 207
na Suchém řádku. Syna dali učit na krejčího, ale ještě než stihl získat zkušenosti, musel do války.
Nastoupil k zeměbraneckému pluku č. 25 a s jeho 8. kompanií vyrazil do Haliče. 21. června dorazil
spolu s V. Kučíkem a F. Kunců ke svému pluku na frontě, kde se s nimi setkal Josef Gottfried, který
se o jejich příchodu zmiňuje ve svém deníku. Měsíc po té 19 letý Vítězslav umírá v boji u Sokalu
a ještě téhož dne, 20. července 1915, je pohřben přímo na bojišti.

Toho dne tam byl zajat i celý 25. prapor polních myslivců z Brna a mezi nimiž byl také **Sylvestr
HÁNA (*1895)** z Buchlovic, který později rozšířil řady čsl. legionářů v Rusku, stejně jako mnoho
dalších tohoto praporu. U stejného praporu sloužili i další Buchlovjáci **Vincenc MAREK (*1894)**
a **Jan PETRÁŠ (*1882) z Buchlovic**, ti byli během letních bojových operací pro zranění vyřazeni
ze stavu svých jednotek.

26. 8. padl cíl poslední ofenzívy, Brest Litevský (dnes Brest, Bělorusko), který dobyl VI. armádní sbor
podmaršálka Arthura Arze von Straussenburg, kde byl i pěší pluk č. 3. Tažení na Brest si bohužel
vyžádalo další ztráty i mezi našimi občany.

RAŠTICA František (1895–1915) pomník padlých

24. srpna 1915 padl v právě boji o Brest Litevský 19letý syn manželů Karla Raštici a Marie rozené Miklové, který se narodil v listopadu 1895. Už v 15 letech pracoval jako nádeník na velkostatku. Do války odešel jako příslušník 10. kompanie pěšího pluku č. 3. Téměř ve stejnou dobu byl v Haliči raněn také jeho starší bratr Jindřich.

RAŠTICA Jindřich (1889–1915) pomník padlých

Oba sourozenci se narodili na Lhotce č. p. 58 a měli ještě dalších 5 sourozenců. Jindřich, který se narodil v květnu 1889 se v listopadu 1912 v Derfli oženil s Antonií Braudstaetterovou. Podle seznamu ztrát c. a k. armády byl svobodníkem u 9. kompanie 25. zeměbranceckého pluku, ten postupoval na Brest od Lvova. Během léta 1915 byl raněn a zemřel v některém z lazaretů, podrobnosti chybí.

Mezi zraněnými je pěšák **Karel RAŠTICA (*1892 Buchlovice)** z domu č. 99, svobodník od 14. kompanie pěšího pluku č. 3. a pěšák **František KUNC (*1882)** od 5. kompanie 25. zeměbranceckého pluku.

Vážení čtenáři, pokud máte fotografie, informace či jiné materiály o účasti Vašich předků ve světové válce, budeme rádi, když je poskytnete k okopírování, abychom mohli obohatit naše vzpomínkové vyprávění o světové válce (tel. 602 591 276).

Kamil Maděra

Spolek podporovatelů historie Buchlovic

Murphyho zákony včelaření

Zákony, které mají základní platnost

Včely, pokud jde o včelaření, jsou bystřejší než včelaři.

Nejvíce rozšířeným mýtem o včelaření je ten, že včely jsou chovány.

Včelstvo, kterému se v nejhodnějších podmínkách věnuje všestranná péče, udělá to, co se jemu bude hodit nejlépe.

Největší radost ze včelaření mají ti, kdo mají minimální nároky na užitek z něho.

Základní Murphyho zákony o tom, kterak vést včelstva

„Vést včelstva“ ve včelaření znamená, že si včely dovedou poradit samy jak přežít, navzdory včelaři.

Jednoduché řešení nějakého problému při včelaření se objeví okamžitě potom, když jste nastavili řešení obtížné.

Kladným výsledkem toho, že jste nic neudělal, když jste byl při řešení nějakého včelařského problému v rozpacích, je uspokojení, že jste aspoň situaci nezhoršil.

Jestliže jste na pochybách, jak řešit nějaký včelařský problém, nedělejte nic – problém zmizí sám.

Uteplování včelstev pro přezimování v našich oblastech je vysoce prospěšné proto, aby se včelař zahřál.

Je velmi pravděpodobné, že bude pršet v den, kdy plánujete práci se včelami, než v den předcházející nebo následující.

Murphyho zákony, které ovládají rojení nebo jeho kontrolu

Rojení včelstev začíná právě v době, kdy odjíždíte ze stanoviště.

Roj kteréhokoli jiného včelaře se vždy usadí na nižší větví.

Pravděpodobnost, že právě nalezený roj ulétne, roste úměrně s velikostí roje.

Včely se rojí vždy, když nemůžete najít roják nebo dojdou rezervní úly.

Bezpečný způsob jak snížit počet zjištěných rojů na vaši včelnici, je ten, že přijdete-li na včelnici, nikdy roje hledat nebudete.

Murphyho zákony, jimiž se řídí chov matek a jejich přidávání

Matku nejsnáze najdeme, když ji nepotřebujeme nalézt.

Nádherný plod objevíte ve včelstvu, o kterém jste se domníval, že je bez matky, a to právě následující den po objednání nové, drahé matky.

Obtíže s přidáváním nových matek rostou úměrně s jejich cenou.

Murphyho zákony, jimiž se řídí bodání včel

Naše reakce na včelí bodnutí se zvětšuje úměrně s tvrzením, že včelí bodnutí je pro nás bez účinku.

Pečlivě nasazený závoj nás nemůže uchránit před popuzenou včelou, která nás chce bodnout za každou cenu.

Rukavice, které by spolehlivě chránily před bodnutím, neexistují.

Kotníky a drobné klouby prstů vylučují feromonům podobné látky, které jsou mimořádně přitažlivé pro popuzené včely.

Murphyho zákony o vědomostech týkajících se včelaření

Úplná znalost včelaření je vyloučena, neboť čím více se člověk učí, tím více dochází k poznání, že se musí učit ještě více.

Tou měrou, jak budou vaše vědomosti týkající se včelaření růst, budou se vaše znalosti včelaření zmenšovat.

Když se nakonec naučíte včelám rozumět, vaše včely se změní.

Váš absolutně brilantní nápad, který měl zrevolucionovat včelaření, byl již v roce 1851 vyzkoušen Langstrothem a od té doby publikován ve včelařských časopisech nejméně třikrát.

Vždy se najdou aspoň dva odborníci, kteří vám poskytnou zcela protichůdné rady, týkající se jakéhokoli problému práce se včelstvy.

Murphyho zákony týkající se vybavení včelaře

Tendence dymáků uhasnout se zvětšuje s agresivitou včel.

Pravděpodobnost, že zapomenete vzít s sebou na vzdálenou včelnici důležitou pomůcku, je úměrná vzdálenosti vaší včelnice od vašeho bydliště.

Že se mračí a zvedá vítr, je přímým důsledkem toho, že jste si nasadili ochranný závoj a rozdělali oheň v dymáku.

Murphyho zákony, jimiž se řídí produkce medu

Dobrovolní pomocníci se objeví vždy právě v době po vytáčení medu a jeho plnění do sklenic.

Nejvyšší ceny medu se platí právě před nebo potom, kdy jste dodal na trh všechny přebývající med.

Včelařením můžete vydělat peníze – až 2 Kčs za hodinu.

Murphyho zákony pro začátečníky

Včelstva se zkušeným včelařům dodávají mírnější než včelařům začátečníkům.

Objednané včelí matky dojdou vždy poštou právě v pátek odpoledne po její poslední roznášce.

Připravil Miloslav Hrdý

Opět KNIŽNÍ BAZAR!

V měsíci únoru připravuje opět Československé kulturní centrum Buchlovice Knižní bazar. V loňském roce pomohla tato akce klientům Diakonie, středisko Cesta, Uherské Hradiště. Vybralo se 14 307 korun. Letos chceme touto cestou pomáhat.

Hlavní myšlenka je stejná jako loni – knihy, které vám doma už léta jen leží a zabírají místo a je vám líto je vyhodit, protřídte a přivezte do konce ledna do Československého kulturního centra. Třeba si je koupí někdo jiný, pro koho budou nové. Bude z nich mít radost a zároveň přispěje na dobrou věc. Samotný bazar proběhne ve dnech 4.–6. února 2016.

Věříme, že tuto akci přivítáte a během dlouhých zimních večerů si uděláte čas a provětráte knihovnu. Bližší informace k organizaci samotného bazaru u Pavly Večeřové osobně nebo na telefonním čísle 724 030 056.

Toulky Českým středohořím XV

Hrad a klášter v Oseku

V dnešním pokračování našeho putování se vypravíme z Českého středohoří poněkud stranou, až do Podkrušnohoří, kde mezi městy Litvínov a Teplice leží obec Osek. Zacházka to však nebude moc velká, poněvadž špičaté vrcholy Českého středohoří s Milešovkou jsou odtud na dohled.

Asi dva kilometry od centra Oseku se na výšině tyčí pozůstatky kdysi rozlehlého hradu stejného jména. Hrad Osek, zvaný také Rýzmburk (Riesenburg), nechal vystavět český panovník v první polovině 13. století. Na stavbu dohlížel kastelán Boreš Hrabišic, který se po roce 1250 již po hradě píše. Stavba hradu se však protáhla až do počátku století následujícího. Jako sídlo vrchnosti přestal sloužit v 16. století a od té doby se pomalu měnil ve zříceninu.

Jádro hradu velmi nepravidelného půdorysu bylo svým založením podmíněno komplikovaným terénem. V jeho celkem třech nárožích

stály věže. Nad vstupní branou se tyčila věž válcová, v protilehlém rohu věž hranolová s klenutým interiérem a na nejchráněnějším konci jádra další věž lichoběžníkového půdorysu. Tato věž byla věží obytnou a nahrazovala palác. Její přízemí bylo osvětleno dvěma drobnými hrotitými okýnký. V prvním poschodí se nacházelo velké sdružené okno a druhé patro bylo osvětleno dvojicí drobnějších oken. Mezi druhou hranolovou věží a branou vznikla počátkem 14. století hradní kaple s polygonálním presbytářem.

Jádro hradu Oseka bylo přístupné pouze pro pěší, kteří se k brance v hradební zdi dostávali po nástupní rampě z rozlehlého nádvoří. Přístupová cesta od první hradní brány vedla další dvojicí velkých dvorů. Uprostřed jednoho z nich těsně za ohradní zdí stála hlavní válcová věž hradu. Samotný hrad nebyl patrně nikdy v celém rozsahu dostaven. Poslední stavbou,

Hrad Rýzmburk – obytná věž a branka vedoucí do vnitřního hradu

Nádvoří oseckého kláštera s kostelem

kteřá v areálu vznikla, byla budova pivovaru, vystavěná patrně na přelomu 15. a 16. století. První kastelán Oseka Boreš byl ve své době jedním z předních mužů království a do historie se zapsal jako věrný pomocník krále Václava I., jemuž pomohl potlačit vzpouru jeho syna Přemysla Otakara.

Počátky cisterciáckého kláštera v obci Oseku sahají do konce 12. století. Tehdy založil velmož Milhost v Mašťově prvotní klášter, odkud však byla mnišská komunita po několika letech existence přestěhována do Oseka jedním z předků pánů z Rýzmburka.

Výstavba klášterního kostela v Oseku probíhala pravděpodobně od roku 1207 až do počátku dvacátých let, kdy byly pro klášterní kostel povoleny odpustky. Na stavbu kostela navázala výstavba klášterních budov, které byly postupně budovány až do 14. století. Zajímavostí této části kláštera je jistě v kapitulní síni dochovaný kamenný čtecí pultík z třetiny 13. století. Samotný ambit s rajským dvorem byl dobudován asi v polovině 14. století. Klášter byl poničen za husitských válek, v 16. století byl opraven a obnoven, ale brzy se mnišská

komunita rozpadla a majetek spravovala pražská arcibiskupská konzistoř. Drobné stavební práce hlavně na hospodářských budovách se konaly ve druhé polovině století sedmáctého. Bohatý stavební ruch však započal až počátkem století následujícího. Z této doby existují plány na nový klášterní konvent od samotného Santiniho. Jeho účast na výstavbě kláštera v 18. století je však rozporuplná. Jisté je, že zde působil stavitel Oktavián Broggio. Od roku 1711 byl radikálně tímto stavitelem přestavován klášterní chrám. Jeho raně gotická podoba byla setřena a kostel získal vrcholně barokní vzhled. Ve dvacátých letech 18. století byla vystavěna rozsáhlá budova prelatury, napojená na západní stranu konventu a různé další stavební práce pak pokračovaly až do druhé poloviny téhož století.

V roce 1945 byly klášterní objekty poškozeny spojeneckým bombardováním. V padesátých letech byl klášter zrušen a z jeho budov se stalo internační zařízení pro řeholníky. Cisterciáci v oseckém klášteře působí znovu od roku 1991.

Martin Žižlavský

Poslední loňské vítání občánků proběhlo 28. listopadu v prostorách Československého kulturního centra. Přivítali jsme naše nové spoluobčánky, zleva: Radima Karase, Martina Ondrůška a Hynka Joška. Přejeme jim do života jen všechno dobré. (foto Oldřich Stránský)

Ve stejný den 28. listopadu se uskutečnilo i druhé vítání občánků, při kterém jsme přivítali do života, zleva: Julii Zodetovou, Samuela Hrdinu, Viktora Havránka a Adama Havránka. Malým spoluobčánkům přejeme všechno nejlepší. (foto Oldřich Stránský)

JUBILANTI V LEDNU 2016

75 let

Eduard Bílek

80 let

Marie Horáková

Ondřej Bílka

Marie Sovová (Domov pro seniory Buchlovice)

85 let

Miloslav Tabarka

Ludmila Vičánková (Domov pro seniory Buchlovice)

Drahomíra Kozlová

90 let

Antonín Kašpárek

95 let

Josefa Šimčáková (Domov pro seniory Buchlovice)

Nabízíme darem pětiměsíční štěňata (fenky) i jednotlivě z Buchlovic. Jsou nenáročná a hravá. Informace na telefonu: 605 720 241.

Hodně pohody, štěstí a zdraví v novém roce 2016 přejí uživatelé a zaměstnanci Domova pro seniory Buchlovice.

Fotografii zimní cesty na Trnávkách pořídila Františka Mičkalová

BUCHLOVSKÝ ZPRAVODAJ

(periodický tisk územního samosprávného celku)

Vydává městys Buchlovice, IČ 00290866, tel.: 572 595 120. Vychází měsíčně,
řídí redakční rada, výkonní redaktoři Mgr. Pavla Večeřová, Mgr. Vlastimil Kořínek
a Bořek Žižlavský. 350 výtisků. Cena 16 Kč

Registrační číslo MK ČR E 13102

Redakční rada si vyhrazuje právo upravovat příspěvky.
Sazba Vít Kučera, tisk HUDEC print, s. r. o., Buchlovice